

Vlastivěda

DÍL I.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** je zařazen v 7. - 10. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

<i>Ročník</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>
<i>Vlastivěda</i>							2	2	2	2
<i>Celkem</i>							2	2	2	2

Předmět **Vlastivěda** připravuje žáky na občanský život. Svým obsahem navazuje na předmět Prvouka. Žákům poskytuje základní poznatky o vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Obsah předmětu **Vlastivěda** byl vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Obsah předmětu **Vlastivěda** zahrnuje tematické okruhy:

- *Historie našeho národa*
- *Člověk ve společnosti*
- *Poznatky o společnosti*
- *Péče o občana*

Při výuce se uplatňuje princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu a využívají se možnosti pro kooperaci žáků.

Do předmětu **Vlastivěda** jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Předmět **Vlastivěda** je vyučován v odborné učebně společenskovedních předmětů, v kmenové třídě, počítačové učebně, na školní zahradě popřípadě na místě vhodné exkurze či vycházky. Žáci jsou vyučováni po třídách anebo ve skupinách složených z více tříd a schopnosti žáků jsou zohledňovány individuálním přístupem včetně individuálního vzdělávacího plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země zabezpečujeme tak, že

- *předkládáme žákům základní zajímavé poznatky přehledně, systematicky, cyklicky a pravidelně je opakujeme*

<i>KU</i>		<i>KK</i>			
-----------	--	-----------	--	--	--

Poznávání postupné změny života lidí podporujeme tak, že

- *využíváme při výuce názorný materiál (předměty, obrázky, videa) dokumentující změny života lidí*
- *navštěvujeme vhodné expozice v muzeích*

<i>KU</i>		<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	
-----------	--	-----------	------------	-----------	--

Poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí zabezpečujeme tak, že

- *se vypravujeme na společné vlastivědné vycházky, které dokumentujeme a dokumenty dále využíváme*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------	-----------

Zvládání přiměřeně náročných situací běžného života žáky zabezpečujeme tak, že

- *vystavujeme žáky situacím běžného života a provázíme je řešením běžných problémů*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------	-----------

K osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů vedeme žáky tak, že

- *připravujeme pro žáky společné činnosti – práci ve skupinách, vycházky, projektové dny*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------	-----------

K vyjadřování svých myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti vedeme žáky tak, že

- *navazujeme na výuku českého jazyka – na „rozhovory“*
- *využíváme zápisy žáků v jejich Denících*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>			
-----------	------------	-----------	--	--	--

K úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům vedeme žáky tak, že

- *ctíme státní svátky a vysvětlujeme jejich vznik*
- *připravujeme projektové dny s tematikou národních a etnických růzností*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------	-----------

K rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství vedeme žáky tak, že

- *kreativním způsobem zpracováváme zajímavosti o kultuře, náboženství a jiných odlišnostech*

<i>KU</i>		<i>KK</i>		<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	--	-----------	--	-----------	-----------

K pochopení práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků vedeme žáky tak, že

- *zpracováváme aktuální informace (zprávy) zabývající se protiprávním jednáním*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------	-----------

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Předmět: **Vlastivěda**

<i>Výstupy pro 7. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<p><u>Historie našeho národa</u> žák by měl poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí vědět, že to bylo moc dávno kde bydleli, jak se oblékali, co jedli pravěcí lidé</p>	Pravěk, život v pravěku		Praktická výuka šití z kůže pečení v hliněné peci tkaní na stavu
<p>vědět o význačných osobnostech našich dějin poznat pravěkého člověka poznat Věstonickou Venuši</p>	Velká Morava, Věstonická Venuše		Výlet do Dolních Věstonic Modelování Venuše
<p><u>Člověk ve společnosti</u> žák by měl mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p>	Rodina, funkce a struktura rodiny Domov (dětský domov) Práva a povinnosti rodinných příslušníků	OSV – SR: Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy v rodině či v domově	
<p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p>	Národní zvyky a obyčeje – Vánoce, Velikonoce Státní svátky – volno, vlajka Společenské chování – ano, ne	OSV - SR: Komunikace – řeč těla, zvuků a slov, odmítání, prosba, omluva, žádost.	
<p>Poznatky o společnosti Žák by měl znát symboly</p>	ČR prezident ČR, vlajka, znak		

našeho státu a jeho hlavní představitele			
<u>Péče o občana</u> Žák by měl dokázat <i>vyřizovat</i> své osobní finanční záležitosti a v případě potřeby požádat o radu	peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi	Mediální výchova: slevy	Vztah s matematikou: Praktické řešení nakupovacích úloh
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	Evakuace, evakuační zavazadlo		Ochrana člověka za mimořádných událostí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Předmět: **Vlastivěda**

<i>Výstupy pro 8. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
Historie našeho národa žák by měl mít základní poznatky z období počátku českého státu	Historické památky v nejbližším okolí: klášter v Oslavanech, v Dolních Kounicích, Pernštejn, Lednice		Výlety za historií
vědět o význačných osobnostech našich dějin	Karel IV.		Výlet do Prahy – Karlův most, Svatovítský chrám
Člověk ve společnosti Žák by měl znát pravidla vzájemného soužití respektovat pravidla společenského soužití	Mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování, úcta ke člověku – pravidla vzájemného chování	OSV - SR: Mezilidské vztahy- péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, pomoc – videotrénink (rozbor situací z aktuálního života školy)	Společná tvorba obrázkových (fotografických) pravidel vzájemného soužití – co ano a co ne
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný			Příprava na aktivní účast na schůzích s ředitelem školy
Poznatky o společnosti Žák by měl vědět jaké má dokumenty a jak má s nimi zacházet být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů dát jasně najevo , když se mu něco nelíbí	Právní dokumenty občana – rodný list, průkaz ZP, ZTP, občanský průkaz Základní lidská práva x šikana		

<p>Péče o občana Žák by měl rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy aktivně využívat vlastní volný čas</p>	<p>Volný čas, volnočasové aktivity, odpolední nabídka k činnostem, nevhodné využívání volného času</p>	<p>OSV – OR: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</p>	<p>Aktivní výběr nabízených volnočasových aktivit ve škole</p>
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Předmět: **Vlastivěda**

<i>Výstupy pro 9. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<p>Historie našeho národa Žák by měl mít představu o významných historických událostech v naší zemi vědět, že byly dvě světové války vědět, kdy vzniklo samostatné ČR vědět, že se slaví 28.10. a 9.5. státní svátek</p>	<p>Světové války Vznik ČR – státní svátek Památníky padlých v okolí</p>		<p>Promítání filmů Vhodné muzejní expozice Výlet do Army parku v Ořechově Výlety k památníkům padlých</p>
<p>vědět o významných osobnostech našich dějin</p>	<p>T.G. Masaryk</p>		<p>Výlet do zámku v Náměšti nad Oslavou a do Židlochovic – letní sídlo Masaryka</p>
<p>Člověk ve společnosti Žák by měl vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu vnímat existenci různých ras</p> <p>odlišit vandalismus mapovat projevy vandalismu</p>	<p>Rovnocennost všech ras Vandalismus v Ivančicích</p>	<p>OSV- MR: Hodnoty. Postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlnost, dovednosti rozhodování v problematických situacích – umět říci NE.</p>	<p>Sestavit album fotografií dětí z různých koutů Země, fotografie přiřazovat na různá místa zeměkoule</p> <p>Fotografování projevů vandalismu v Ivančicích - procházky</p>
<p>Poznatky o společnosti</p>	<p>Druhy a postihy</p>		<p>Exkurze na policejní stanici</p>

<p>Žák by si měl uvědomovat rizika a důsledky protiprávního jednání odlišit právní a protiprávní jednání znát důsledky protiprávního jednání</p>	<p>protiprávního jednání, trestná činnost mládeže, policie, soud, vězení</p>		
<p>Péče o občana Žák by měl vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p>	<p>Instituce zdravotní a sociální péče – nemocnice, ÚSP</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Předmět: **Vlastivěda**

<i>Výstupy pro 10. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
Historie našeho národa Žák by měl mít představu o významných historických událostech v naší zemi	Vznik České republiky ČR v EU		Výlet do zámku v Židlochovicích – smlouva o rozdělení na ČR a SR
vědět o významných osobnostech našich dějin	Václav Havel		Dle možnosti návštěva voleb
Člověk ve společnosti Žák by měl tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	Mezilidské vztahy, pravidla společenského chování bez ohledu na příslušnost ke společenské skupině	OSV – Mezilidské vztahy	Společná návštěva restaurace, divadla, kina.
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování			
Poznatky o společnosti Žák by měl být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	EU dovolená v zemích EU práva a povinnosti při pobytu v zemích EU euro		
Péče o občana Žák by měl využívat , v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	Pomáhající organizace v okolí	OSV - OR: Psychohygiena – hledání pomoci při obtížích	Exkurze
mít osvojeny nezbytné	reakce na signál, evakuační		Praktický nácvik

dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	zavazadlo		
--	-----------	--	--